

Remissvar på trafikförvaltningens remiss om trafikförändringar T23

Österåkers kommun kommer här med sitt remissvar på Region Stockholms Trafikförvaltnings remiss över trafikförändringar T23 (Regionens diarienummer TN 2021-0988).

Attraktiv kollektivtrafik är en av nycklarna till fortsatt framgång för Österåkers kommun. Det finns ett stort engagemang för att bidra till att utveckla kollektivtrafiken och frågan är hur vi tillsammans kan öka andelen kollektivtrafikresenärer. Österåker kommun ser ett värde i en mer långsiktig gemensam planering och en delregional kollektivtrafikplan så att nödvändig samordning bättre kan ske mellan kommunerna och regionen.

Arninge station har öppnat, och med den finns goda förutsättningar att fortsatt utveckla kollektivtrafiken i Österåker och omgivande kommuner. En ny entreprenör som tar över tåg- och busstrafiken, och som hittills i dialog med kommunen visat på kreativa idéer kan ge en bra nystart för utvecklingen av kollektivtrafiken i nordöstra delen av Stockholm län. Nya fordon på Roslagsbanan öppnar också upp för att äntligen kunna öka kapaciteten i tågtrafiken.

Men det här förutsätter också en långsiktighet i trafikplaneringen där utvecklingen på Roslagsbanan de kommande åren behöver tydliggöras och hur det påverkar busstrafiken i området.

Befolkningen i Österåkers kommun växte snabbt. Under 2021 växte Österåker med 1600 personer eller 3,4 % vilket är den största procentuella ökningen i landet. Detta skapar nya och ökade behov för kollektivtrafiken, som behöver följa med i utvecklingen och ge möjlighet att kunna resa utan att använda bilen.

Centrala Åkersberga med bland annat bussterminalen står inför detaljplaneläggning, vilket förutsätter både att bussuppställningen flyttas till annan plats och att ett mer effektivt genomgående busslinjenät inrättas.

Det är därför viktigt att den planerade förändringen till en mer långsiktig planeringsprocess med en större dialog mellan region, kommun och entreprenörer införs snarast.

Kommentarer på föreslagna trafikförändringar enligt Trafikförvaltningens remiss

Österåkers kommun besvarar här de förslag till trafikförändringar som föreslagits och påverkar kommunen:

En utökning av Roslagsbanans trafik på Österskärslinjen till kvartstrafik på söndagar, såsom på lördagar är naturligtvis positivt och medför både kortare restider och bättre möjligheter till goda anslutningar vid Åkersberga station.

Den föreslagna förändringen på linjerna 624C och 628C till att vända vid Tekniska Högskolan samt gå via Danderyds sjukhus har för- och nackdelar. Att köra via Danderyds sjukhus innebär en större tillgänglighet för Åkersbergaborna att nå bussförbindelser vidare västerut mot bland annat Solna och skapar en bättre turtäthet genom att samla busstrafiken i ett stråk. Indragningen av Humlegården som slutpunkt är dock negativ och behöver ställas i relation till vad de frigjorda resurserna istället kan innebära för tillskott för kommunens resenärer. Det behövs också en långsiktighet i hur direktbusslinjerna ska utvecklas när Roslagsbanans kapacitet förstärks.

Föreslagna förändringar i båttrafik på linje 12 C/D ser kommunen positivt på då det innebär fler turer att välja på för resenärerna. Viktigt att anslutande busstrafik på linje 626 anpassas efter detta så att i praktiken blir fler fungerande förbindelser också.

Översyn av möjligheterna till pendlingsturer Ljusterö – Vaxholm – Stockholm är kommunen positiv till, men föreslogs även föregående år utan att någon utredning gjordes vad kommunen känner till.

En översyn av trafiken på linje 13 för att minska restiden till huvuddestinationerna på linjen är svår att svara på. Det beror helt på vilka åtgärder som föreslås. Kortare restider innebär i praktiken att färre bryggor ska angöras, vilket är negativt för de som får minskad trafik.

Roslagsbanan

Vid tidtabellsskiftet i december 2021 halverades trafiken mellan Åkersberga och Österskär till halvtimmestrafik utanför rusningstid. Detta hade inte kommunicerats via den årliga trafikförändringsremissen vilket kommunen är starkt kritisk till. Kommunen ser ett fortsatt behov av mer trafik till Tunagård och Österskär och Trafikförvaltningen bör tillse att trafiken dit återställs som den var före december 2021. Det är inte acceptabelt att trafiken förändras på detta sätt utan att hanteras via ordinarie trafikförändringsremiss. Det gör att detta remissförfarande i så fall är utan syfte.

Nya tåg ska inom kort sättas i trafik på Roslagsbanan. Remissen innehåller inget som antyder om några trafikförbättringar i samband med detta, som att fler tåg kan köras som långa tåg och utökad turtäthet i rusningstid.

Kommunen har sedan tidigare påtalat behovet att utökad trafik till station Åkers Runö genom att snabbtågen ska stanna där i samband med att stadsdelen växer. Österåkers nya Multiarena, som öppnar i slutet av sommaren 2022, ligger ett stenkast från Åkers Runö station.

Busstrafiken

Österåkers kommun bygger två nya busshållplatser under året och önskar att dessa kan tas i bruk till tidtabellsskiftet i december 2022:

- På Tråsättravägen vid Åkerhielms väg för linjerna: 622, (624), 628, 628C, 633 och 694.
- På Centralvägen i höjd med Slussholmen för linjerna: 623 H/V, 626, 628, 628C, 635, 694

Busslinje 620/621: Den nya bussentreprenören har i dialog med kommunen föreslagit justeringar på linje 620 och 621 för att möjliggöra ökad turtäthet längs Bammarbodavägen och Dyviksvägen som har ett begränsat utbud av busstrafik i nuläget. Kommunen ser gärna att detta förslag vidarebearbetas inför T24.

Busslinje 622/633: Stråket Åkersberga – Tråsättra saknar bussanslutning till/från ett antal snabbtåg i rusningsriktningen, vilket försvårar pendlingen med tåg.

Busslinje 622: Skärgårdsstad står utan busstrafik före klockan 9 på helgmorgnar. Behöver få trafik dessa tider, eventuellt genom att flytta trafik från linje 633.

Busslinje 623H/623V: Turtätheten dagtid med 60-minuterstrafik är alldeles för glest för att kunna erbjuda rimliga resmöjligheter. Likaså 40-minuterstrafik i högtrafik försvårar lokala resor inom Åkersberga.

Busslinje 626: Trafikeringen av Ljusterö är i stort behov av översyn. Många olika skaft ger långa restider, för stora bussar på smala krokiga vägar och ett utbud som inte ens täcker skolelevernas behov. Sista förbindelse till Ljusterö är klockan 21 alla veckans dagar vilket är för tidigt. Den senare förbindelsen som finns med linje 621 går ju bara till Östanå färjeläge, utan vidare förbindelse på Ljusterö.

Linje 683 har i december 2021 fått en positiv förändring i form av förlängning till Arninge och viss utökning av trafiken. Områdena Svinninge och Täljöviken som denna linje trafikerar är under stark tillväxt och en fortsatt utökning av trafiken behövs. Framst i rusningstrafiken där 30-minuterstrafiken bör förtätas till 20-minuterstrafik för att gå i takt med Roslagsbanan. Senare nattförbindelser behövs också, kan till del genomföras med linje 698.

Linje 685 bör få en förtätad trafik i rusningstid, till att börja med 20-minuterstrafik. Köerna växer nu återigen på Norrortsleden, och ska den tillväxten avstanna behövs mer kollektiva alternativ. Nytt busskörfält finns nu på Norrortsleden fram mot Löttingetunneln från Täby kyrkby. Möjligheterna att nå linjen från andra delar av Åkersberga än där linjen nu går behöver ses över, eventuellt skulle linjen kunna starta i Margretelunds centrum för att ge fler direktresor. En förbättrad koppling till pendeltågen i Häggvik kan ge bättre koppling till orterna längs Ostkustbanan, såsom Solna, Upplands Väsby, Märsta, Arlanda och Uppsala.

Den föreslagna stomlinjen Arninge – Vallentuna – Upplands Väsby bör startas så snart som möjligt. En sådan linje skulle skapa bättre förbindelser mellan grannkommunerna och även den underlätta resor från Österåker mot Arlanda och Uppsala.

I den dialog kommunen haft med nya entreprenören Transdev har förslag på nya linjer Arninge – Vallentuna – Arlanda samt Åkersberga – Vallentuna föreslagits. Kommunen ser positivt på dessa idéer.

Båttrafiken

Utökad båttrafik på traden Åsättra – Finnhamn behövs för att möjliggöra arbetspendling och skolpendling. Bättre kopplingar till busstrafiken i Åsättra behövs också, och daglig trafik behövs även till Edö, Lilla Råfsön och Brottö. Brottö hänger landmässigt ihop med Ingmarsö men saknar körbar väganslutning utöver gångväg, och avståndet till Norra Ingmarsö brygga är långt (ca 3 km).

På traden Åsättra – Husarö behövs specifikt tillkommande avgångar:

- En tillkommande senare avgång på fredagar från Åsättra
- En tillkommande senare avgång på söndagar mot Åsättra
- Att turerna som bara går onsdagar och fredagar, ca 13.05 från Finnhamn och ca 14.05 från Åsättra körs måndag – fredag.

I den pågående sjötrafikutredning finns förslag till pendelbåt mellan Linanäs – Österskär. Kommunen ser en sådan förbindelse som mycket intressant och vill gärna diskutera denna vidare. Förslaget förutsätter en ny brygga Lindholmsviken i Österskär.